

Taşıma irsaliyesi yerine irsaliyeli fatura kullanılıp kullanılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[240-2012/VUK-1- . . .]--1346
Tarih	26.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[240-2012/VUK-1- . . .]--1346

26/08/2013

Konu : Taşıma irsaliyesi yerine irsaliyeli fatura kullanılıp kullanılmayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketinizin taşıma hizmeti verdiği, bu hizmetler için irsaliyeli fatura düzenlediği ve iki nüshasını araçlarınızda bulundurduğu, ancak taşıma irsaliyesi düzenlemediğiniz gerekçesiyle yol denetimlerinde sıkıntı yaşandığı belirtilerek, taşıma irsaliyesi yerine irsaliyeli fatura kullanıp kullanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 230 uncu maddesinin 5 inci bendinde ise; "Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.)

Malın bir mükellefin birden çok işyerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir.

Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıtırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan bent hükmünden de anlaşılacağı üzere, sevk irsaliyesi; ticari mal hareketinin izlenmesi amacıyla düzenlenen bir belgedir.

Mezkur Kanunun 240 ıncı maddesinde ise; "...A) Taşıma irsaliyeleri: Ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzel kişiler naklettikleri eşya için, 209 uncu maddede yazılı bilgilerle, sürücünün ad ve soyadı ve aracın plaka numarasını ihtiva eden ve seri ve sıra numarası dahilinde teselsül eden irsaliye kullanmak zorundadırlar. Bu irsaliyenin bir nüshası eşyayı taşıtırana, bir nüshası eşyayı taşıyan aracın sürücüsüne veya kaptanına verilir ve bir nüshası da taşımayı yapan nezdinde saklanır. Bu bent hükmü nakliye komisyoncuları ile acenteleri de kapsar." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan madde hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, mal sevkiyatı yapan veya yaptıran alıcı veya satıcıların sevk irsaliyesi, ücret karşılığında eşya nakledenlerin ise taşıma irsaliyesi düzenlemeleri gerekmektedir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan, 173 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin C/3 bölümünde ise; "Anılan Kanunun 230 uncu maddesine göre satılan malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının sevk irsaliyesi, 240 ıncı maddesine göre de ücret karşılığında eşya taşıyanların ise taşıma irsaliyesi düzenleme mecburiyeti bulunmaktadır." açıklamasına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 257 nci maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak 211 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile, mükelleflerin faaliyetlerini aksatmadan yürütmelerini sağlamak ve uygulamayı kolaylaştırmak amacıyla, fatura ve sevk irsaliyesinin ayrı belgeler olarak değil, isteyen mükellefler açısından "irsaliyeli fatura" adı altında tek belge olarak

düzenlenmesi ve kullanılması imkanı getirilmiştir.

Bahsi geçen tebliğin (d) bendinde "malı satan mükellefler irsaliyeli faturayı en az üç örnek olarak düzenleyeceklerdir. En az üç nüsha düzenlemeyen irsaliyeli faturalar hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.

İrsaliyeli faturanın iki nüshası mutlaka malı taşıyan araçta bulundurulacak, yoklama ve denetimlerde irsaliyeli faturanın iki nüshası da ibraz edilecektir. ..." denilmekte. (e) bendinde de, "İrsaliyeli fatura" da; faturayı düzenleyenin adı, ticari ünvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası, malın nev'i, miktarı, fiyatı ve tutarı ile nereye ve kime gönderildiği; müşterinin adı, ticari ünvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası, faturanın seri ve müteselsil sıra numarası, düzenleme tarihi ve saati ile anlaşmalı matbaa ile ilgili bilgilere yer verilecektir. Bu bilgilerin eksik olması halinde 'irsaliyeli fatura' hiç düzenlenmemiş sayılacaktır." denilmektedir.

İrsaliyeli fatura, fatura ve sevk irsaliyesinin tek bir belge ile düzenleme imkanını sağlamakta olup, bu belgenin düzenlenmesinden malın satıcısı sorumlu bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre;

Ücret karşılığı eşya nakleden şirketinizin, naklettiği her sefer eşya için taşıma irsaliyesi, malı gönderen müşteriniz tarafından ise taşıdığınız mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi,

Şirketinizin yaptığı taşıma hizmeti karşılığında hizmet verdiği firma adına hizmetin verildiği tarihten itibaren yedi gün içinde fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, yapacağınız ücret karşılığı taşıma işiyle ilgili olarak şirketinizin taşıma irsaliyesi düzenleme zorunluluğu bulunduğundan irsaliyeli fatura düzenlemeniz mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.